

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger til forslaget**1. Indledning**

Kollegieboliger er i henhold til § 1, stk. 1, i Inatsisartutlov nr. 42 af 12. december 2019 om kollegier (Kollegieloven) midlertidige lejeforhold, der stilles til rådighed af Selvstyret efter ansøgning herom for udefrakommende uddannelsessøgende med et indkvarteringsbehov som led i deres uddannelse.

I § 2 i Kollegieloven er det fastsat, at kollegiebolig stilles til rådighed under hele uddannelsen under forudsætning af opfyldelse af de betingelser, der er fastsat i Inatsisartutlovens kapitel 2. En af disse betingelser er, at den uddannelsessøgende er optaget på og studieaktive på en støtteberettigende uddannelse eller en uddannelse, som Naalakkersuisut i øvrigt har besluttet at yde uddannelsesstøtte til, jf. Inatsisartutlov om uddannelsesstøtte. Dette er fastsat i Kollegielovens § 4, stk. 1, nr. 3. Som det ses, indgår der heri et krav om studieaktivitet.

Det er i sammenhæng hermed i § 4, stk. 4, fastsat, at retten til en tildelt kollegiebolig bortfalder, hvis en eller flere af betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt. Dette gælder således også studieaktivitetskravet i § 4, stk. 1, nr. 3.

I § 38 er det fastsat, at Naalakkersuisut skal opsige lejeaftalen med kollegiebeboeren, når uddannelsen eller et skoleophold afsluttes eller afbrydes, eller hvis kollegiebeboeren ikke længere opfylder betingelserne for at bebo kollegieboligen. Det er endvidere i bestemmelsen fastsat, at manglende studieaktivitet i den forbindelse anses som afbrydelse af uddannelse, ligesom midlertidig afbrydelse i form af orlov, herunder barselsorlov anses for afbrydelse af uddannelse, således at retten til at bebo kollegieboligen også i disse tilfælde ophører. Det ses heraf, at barselsorlov anses for afbrydelse af uddannelse og dermed manglende studieaktivitet.

Naalakkersuisut finder det imidlertid ønskeligt, at uddannelsessøgende, der holder barselsorlov, kan opretholde retten til at bebo kollegieboligen under orloven. Som følge heraf er det fundet nødvendigt at foreslå kollegieloven ændret, så denne mulighed tilvejebringes.

Begrundelsen for ændringen er overordnet set, at Naalakkersuisut ønsker at sikre, at de uddannelsessøgende under uddannelsen har trykke og gode rammer. Dette omfatter også de uddannelsessøgendes boligforhold. Muligheden for at kunne opretholde en kollegiebolig under en barselsorlov vil således understøtte den uddannelsessøgendes muligheder for at gennemføre uddannelsen.

Nogle uddannelsessøgende ønsker og evner at fortsætte studierne på trods af graviditet, fødsel og adoption, mens andre ønsker at holde orlov. Naalakkersuisut finder det vigtigt at sikre, at

uddannelsessøgende, der ønsker at holde orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, også kan gøre dette, uden at det får negative konsekvenser for dem, herunder i forhold til deres kollegiebolig.

2. Hovedpunkter i forslaget

a) Gældende ret

Spørgsmålet om opretholdelse af kollegiebolig i forbindelse med orlov herunder barselsorlov er reguleret i kollegielovens § 38, stk. 1. Det er her fastsat, at barselsorlov betragtes som afbrydelse af uddannelsen, hvorfor en uddannelsessøgende, som har taget barselsorlov fra sit studie, ikke er studieaktiv og derfor ikke berettiget til en kollegiebolig. I gældende ret er ordet barselsorlov benyttet.

Graviditet, fødsel og adoption

I forslaget benyttes udtrykket orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, da Inatsisartutlov nr. 5 af 19. november 2020 om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption (Barselsloven) anvender denne afgrænsning i titlen. Det er hermed tilsigtet at sikre retten til at opretholde kollegiebolig i alle de situationer, der er omfattet af Barselsloven.

Barselslovens § 1 fastsætter en ret til at holde orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption. Den fastsætter desuden i § 11, stk. 1, en mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at 1 af plejeførelserne kan bevilges orlov i forbindelse med modtagelse af et barn, der anbringes hos en plejefamilie. Det er således i alle disse tilfælde, at kollegieboligen i henhold til forslaget vil kunne opretholdes.

Barselsloven fastsætter desuden regler om, hvor lang orlov, der kan holdes af moren henholdsvis faren eller en medmor og af adoptanter.

Uddannelsessøgende, der afholder orlov i henhold til Barselsloven, vil samtidig normalt få bevilget orlov fra studierne i en orlovsperiode. Uddannelsesinstitutionen, som træffer afgørelse om orlovsperiodens længde, bevilger normalt orlov for en længere periode end den periode, der er ret til orlov efter Barselsloven. Dette skyldes, at den uddannelsessøgende ellers ville skulle starte igen midt i et semester. Forslaget er affattet på en sådan måde, at retten til at bibeholde kollegieboligen bibeholdes under hele orloven for den periode, som uddannelsesinstitutionen har fastsat, dog maksimalt for 12 måneder.

Barselsloven fastsætter i § 19, stk. 1, desuden, at hvis orloven afbrydes, bortfalder den resterende orlov. I stk. 2 er det fastsat, at orloven betragtes som afbrudt, såfremt arbejde eller uddannelsesforløb genoptages eller påbegyndes uden, at den anden forælder påbegynder orlov i umiddelbar tilknytning hertil, medmindre der er tale om særlige tilfælde. Ferie afbryder ligeledes orlovsperioden.

Barselsloven fastsætter i § 40, stk. 1, desuden, at en person har ret til barselsdagpenge i perioder med orlov eller fravær efter denne Inatsisartutlov, såfremt den pågældende:

- 1) opfylder kravet i kapitel 1 om ret til orlov eller fravær,
- 2) har haft tilknytning til arbejdsmarkedet, har været selvstændigt erhvervsdrivende eller har været under uddannelse i de seneste 13 uger før fraværs- eller orlovsperiodens indtræden, og
- 3) ikke har indtægter, der træder i stedet for barselsdagpenge i den periode, der søges om barselsdagpenge for.

I Barselslovens § 50 er det om uddannelsessøgendes ret til dagpenge fastsat: ”Uddannelsessøgende, der har fravær eller holder orlov fra en uddannelse, hvor de i fraværs- eller orlovsperioden ikke er berettigede til uddannelsesstøtte, praktikstøtte eller praktikløn, vil være berettigede til barselsdagpenge med et beløb svarende til uddannelsesstøtten, praktikstøtten eller praktiklønnen, inkl. et tillæg pr. barn, de har forsørgelsespligt over. Tillægget svarer til normalbidraget efter den til enhver tid gældende lovgivning om underholdsbidrag.”

Uddannelsesstøtte

Studieaktivitet defineres i § 10 i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 9 af 19. juli 2017 om uddannelsesstøtte (uddannelsesstøttebekendtgørelsen). Heraf fremgår, at der ved studieaktivitet bl.a. forstås, at den uddannelsessøgende efter de regler, der gælder for uddannelsen, deltager i obligatorisk undervisning og foreskrevne prøver og eksamener, afleverer opgaver, indfrier krav til mødepligt m.v., eller at afmelding eller udeblivelse fra prøver og eksamener sker efter godkendelse af uddannelsesinstitutionen. I forhold til uddannelser uden mødepligt gælder det, jf. bestemmelsens stk. 3, at den uddannelsessøgende anses for studieaktiv, så længe den uddannelsessøgende ikke er mere end 12 måneder forsinket i uddannelsen.

Det fremgår endvidere af § 9, stk. 1, i uddannelsesstøttebekendtgørelsen, at uddannelsessøgende på orlov, herunder barselorlov, ikke har ret til uddannelsesstøtte, men at uddannelsessøgende på barselorlov, dog har ret til særydelser. I forlængelse heraf er det udtrykkeligt fastsat i uddannelsesstøttebekendtgørelsens § 38, at uddannelsessøgende på barselorlov i forbindelse med barselorlovens påbegyndelse kan bevilges en frirejse til den nærmeste families opholdssted i Grønland og en frirejse tilbage til uddannelsesbyen efter endt barselorlov.

Derudover er der med reglerne i uddannelsesstøttelovgivningen om muligheden for at få tildelt ekstra klip i forbindelse med graviditet og fødsel, jf. reglerne herom i uddannelsesstøttebekendtgørelsens § 24, også givet de uddannelsessøgende gode muligheder for at fortsætte og gennemføre studierne i perioder med graviditet og barsel.

Barselsloven fastsætter imidlertid en ret til at holde barselorlov, og man kan diskutere, om reglerne i kollegielovgivningen om ikke at kunne opretholde kollegiebolig i forbindelse med barselorlov i virkeligheden gør brud på denne ret, da det vanskeliggør afholdelse af orloven. Det forhold, at vi gennem uddannelsesstøttereglerne samtidig motiverer til at fortsætte studierne gennem mulighed for ekstra klip kan også ses som stridende mod princippet om retten til at holde orlov. Dog må man

samtidig være sig bevidst, at ikke alle ønsker at afholde orlov, og at det for denne gruppe er en hensigtsmæssig måde at gøre det muligt for dem at fortsætte og gennemføre studierne på.

I forhold til samspil med barselsloven skal det endvidere bemærkes, at der ikke er nogen økonomiske konsekvenser ved at gå fra at modtage uddannelsesstøtte til at modtage barselsdagpenge, da barselsdagpengene svarer til den uddannelsesstøtte, praktikløn eller praktikstøtte, inklusiv de børnetillæg, som den uddannelsessøgende hidtil har modtaget og et ekstra børnetillæg for det nye barn.

Klip i uddannelsesstøttereglerne

Uddannelsesstøtteleven giver mulighed for den uddannelsessøgende, der opfylder kravene for at modtage uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre, at have et klippekort med 82 klip. Dette fulde klippekort svarer i princippet til, at man kan modtage uddannelsesstøtte i 82 måneder. Herudover kan den uddannelsessøgende som nævnt også få bevilget yderligere klip i tilfælde af fødsel eller adoption, således at moderen har ret til et tillæg på 7 klip, hvilket svarer til 7 måneders uddannelsesstøtte, mens faderen har ret til et tillæg på 3 klip.

b) Forslaget

Forslaget har som anført i indledningen til formål at sikre, at uddannelsessøgende, der holder barselsorlov, kan opretholde retten til at bebo kollegieboligen under orloven.

Kravet om studieaktivitet i kollegielovens § 4, stk. 1, nr. 3, foreslås ændret som et nyt stk. 5, så det ikke længere gælder, hvis den uddannelsessøgende er på orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, dog maksimalt for en periode på 12 måneder.

Endelig foreslås termen ”manglende studieaktivitet” i lovens § 38, stk. 1, fjernet. Dette skal ses i relation til ændringen af kollegielovens § 4, stk. 1, nr. 3, og den foreslåede nye stk. 5.

2.2 Forholdet til dansk ret

Grønlandske uddannelsessøgende, som studerer i Danmark, er underlagt de danske regler, hvad angår ret til kollegiebolig i Danmark. Kollegieloven og således også dette forslag til ændring af Kollegieloven finder ikke anvendelse på grønlandske uddannelsessøgendes ret til kollegiebolig, når de studerer i Danmark. Der kan derfor forekomme forskellig behandling i forhold til orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, når denne holdes i Danmark som led i uddannelse i Danmark i forhold til orlov under uddannelse i Grønland. Tilsvarende gælder for uddannelser, der foregår uden for Grønland og Danmark.

Der er ikke en egentlig kollegielov i Danmark. Der er fastsat individuelle regler i form af bl.a. vedtægter for de enkelte kollegier om blandt andet adgangen til disse, herunder betingelser for at bebo kollegierne. Som altovervejende hovedregel gælder, at man i Danmark skal være studieaktiv for at bo på kollegiebolig. Afbrydelse eller orlov for eksempel i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption vil medføre fortabelse af adgang til kollegiebolig. Der er dog mulighed for at søge om

dispensation til at blive boende i kollegieboligen, som behandles hos de enkelte selvejende kollegieadministrationer. Endvidere gælder der typisk regler om, at man kun kan bo på et kollegium inden for uddannelsens normerede studietid med et tillæg på 1 år.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det vurderes, at forslaget i sig selv ikke vil medføre en øget udgift for det offentlige. Men da der med forslagets vedtagelse vil blive større pres på kollegiekapaciteten, vil det medføre, at der må gives afslag til flere ansøgere til kollegieboliger inden for den nuværende kollegiekapacitet, der ikke fuldt ud imødekommer behovet.

Der er således begrænset kollegiekapacitet i hele landet. Ud over den eksisterende kollegiekapacitet er der på hovedkonto 40.90.15 Leje af kollegiekapacitet, afsat 13,5 mio. kr. i 2021 til leje af yderligere kollegiekapacitet. På trods af yderligere tilførsel af midler til leje af kollegiekapacitet, er der pr. 1. juli 2021 ikke flere midler, og der er derfor allerede givet afslag til uddannelsessøgende, der har søgt om kollegiebolig. Dertil kan det oplyses, at der hvert år må gives afslag til 90-120 uddannelsessøgende i Nuuk, der har søgt om kollegiebolig, på grund af den begrænsede kollegiekapacitet der er.

Endelig kan det nævnes, at i takt med at der bliver oprettet nye uddannelsesmuligheder, er der behov for kollegier i varierende grad i de enkelte uddannelsesbyer. På baggrund af dette behov har Naalakkersuisut i 2019 udarbejdet en sektorplan for kollegier, hvor behovet for sengepladser til kommende kollegianere i uddannelsesbyerne er undersøgt. Som resultat af sektorplan for kollegier er Naalakkersuisut i gang med at bygge standardkollegier i uddannelsesbyerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Der vurderes ikke at være konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Det vurderes ikke, at forslaget har konsekvenser for miljøet eller naturen. Det vurderes, at forslaget er positivt i forhold til folkesundheden, da det højner tryghed og trivsel for forældrene og det nyfødte barn at kunne opretholde kollegieboligen under orlovsperioden.

6. Konsekvenser for borgerne

For de berørte uddannelsessøgende, der allerede bebor en kollegiebolig, vil det være en fordel at blive boende i kollegieboligen i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption.

De uddannelsessøgende skal ikke bruge ressourcer på at finde anden bolig under orlov, ligesom andre forhold som for eksempel indskrivning til venteliste til daginstitution formodes at være lettere, når den uddannelsessøgende allerede er i uddannelsesbyen og dermed har muligheden for at sikre pasningsmulighed for barnet, inden uddannelsen genoptages.

Der er i forvejen mangel på kollegieboliger i de fleste uddannelsesbyer, og muligheden for at kunne blive boende i sin kollegiebolig under orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption vil lægge pres på kollegiekapaciteten i endnu højere grad end hidtil. Så længe der ikke er tilstrækkelig kapacitet, betyder det derfor, at der vil være færre nystartede uddannelsessøgende, der kan få tildelt en kollegiebolig. Der er dog tale om et begrænset antal uddannelsessøgende, der har fået opsagt kollegieboligen på grund af manglende studieaktivitet på grund af graviditet, fødsel eller adoption. Muligheden for at kunne opretholde kollegieboligen under orloven må imidlertid forventes at medføre, at flere vælger at gøre dette.

Man må desuden forvente, at flere nyfødte børn på kollegierne vil kunne generere mere støj og dermed kan være forstyrrende for andre kollegieboere.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Det vurderes, at der ikke er andre væsentlige konsekvenser af forslaget.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden 5. november til den 10. december 2021 været offentligt tilgængelig på høringsportalen og fremsendt til relevante høringsparter, jf. bilag 2.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Som følge af forslaget § 1, nr. 1, er det fundet hensigtsmæssigt at indsætte en henvisning til den undtagelse til studieaktivitetskravet, der fastsættes ved forslaget § 1, nr. 2.

Til nr. 2

Bestemmelsen fastslår, at kravet om studieaktivitet i § 4, stk. 1, nr. 3, ikke gælder, hvis den uddannelsessøgende er på orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, dog maksimalt for en periode på 12 måneder.

Hvis man som uddannelsessøgende har fået tildelt en kollegiebolig, kan man efter den foreslåede bestemmelse bibeholde denne kollegiebolig i tilfælde af orlov i forbindelse med fødsel, graviditet og adoption.

For at kunne opretholde sin kollegiebolig kræves der dokumentation for, at man har orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption fra sit uddannelsessted. Kollegieboligen opretholdes i den periode, som der er givet orlov til, dog maksimalt for en periode på 12 måneder. Baggrunden herfor er, at der er taget hensyn til den enkelte uddannelsessøgendes mulighed for at genoptage uddannelsen, som typisk vil være ved semesterstart, og som derfor er afpasset i forhold til uddannelsesinstitutionens bevilling af orlov og derfor ikke nødvendigvis er det samme efter Inatsisartutlov om orlov i forbindelse med fødsel, graviditet og adoption.

Denne bestemmelse hjemler en ret til at opretholde sin ret til kollegiebolig ved orlov i forbindelse med fødsel, graviditet eller adoption. Denne bestemmelse hjemler ikke en ret til at få en større bolig i form af familiebolig, som reguleres af gældende kollegielovs § 17, stk. 2, hvoraf fremgår at ”Kollegieboeren kan ikke kræve, at kollegieboligen har en bestemt størrelse og stand...”. Tildeling af en større kollegiebolig efter ansøgning herom er ligesom ved studiestarten afhængig af ledig kollegiekapacitet.

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ændringen i § forslaget § 1, nr. 2.

Med den nye affattelse af § 38, stk. 1, er bestemmelsens sidste punktum udgået. Denne har følgende ordlyd: ”Manglende studieaktivitet anses i den forbindelse som afbrydelse af uddannelse, ligesom midlertidig afbrydelse i form af orlov, herunder barselorlov anses for afbrydelse af uddannelse, således at retten til at bebo kollegieboligen også i disse tilfælde ophører, jf. stk. 2.”

Med forslaget § 1, nr. 2, bliver det fastsat, at kravet om studieaktivitet i § 4, stk. 1, nr. 3, ikke gælder, hvis den uddannelsessøgende er på orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption,

dog maksimalt for en periode på 12 måneder. Herved fastholdes det generelle krav om studieaktivitet samtidig med, at det slås fast, at det ikke gælder for lige netop denne orlovssituation. Der er derfor ikke længere behov for at fastsætte, at midlertidig afbrydelse i form af barselsorlov anses for manglende studieaktivitet.

Det følger i øvrigt af reglerne i uddannelsesstøttelovgivningen, hvornår den uddannelsessøgende anses for at være studieaktiv. Der vurderes derfor, at der som følge af forslaget § 1, nr. 2, ikke længere er behov for at regulere, hvilke situationer der anses for at være manglende studieaktivitet.

Til § 2

Det foreslås, at Inatsisartutloven træder i kraft d. 1. juli 2022. Dette er begrundet i, at det ønskes, at ændringen kan få virkning hurtigst muligt efter vedtagelsen.

Forslaget sammenholdt med gældende lov	
Gældende formulering	Forslaget
	§ 1
§ 4, stk. 1, nr. 3: ”3) er optaget på og studieaktive på en støtteberettigende uddannelse eller en uddannelse, som Naalakkersuisut i øvrigt har besluttet at yde uddannelsesstøtte til, jf. Inatsisartutlov om uddannelsesstøtte, og”	1. § 4, stk. 1, nr. 3, affattes således: ”3) er optaget på og studieaktive på en støtteberettigende uddannelse eller en uddannelse, som Naalakkersuisut i øvrigt har besluttet at yde uddannelsesstøtte til, i henhold til Inatsisartutlov om uddannelsesstøtte, jf. dog stk. 5, og”
§ 4, stk. 5: ”Stk. 5. Hvis kollegiebeboeren ikke opfylder studieaktivitetskravet i henhold til gældende regler herfor, kan Naalakkersuisut beslutte at lade kollegiebeboeren beholde sin kollegiebolig i en midlertidig periode på op til 4 måneder, hvis ganske særlige forhold taler derfor, herunder når uddannelsesinstitutionen godtgør, at kollegiebeboeren trods manglende overholdelse af gældende regler herfor alligevel anses for at være studieaktiv.”	2. I § 4 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke: ” Stk. 5. Kravet om studieaktivitet, jf. stk. 1, nr. 3, gælder ikke, hvis den uddannelsessøgende er på orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, dog maksimalt for en periode på 12 måneder.” Stk. 5 bliver herefter til stk. 6.
§ 38, stk. 1: ”§ 38. Naalakkersuisut skal opsige lejeaftalen med kollegiebeboeren, når uddannelsen eller et skoleophold afsluttes eller afbrydes, eller hvis kollegiebeboeren ikke længere opfylder betingelserne for at bebo kollegieboligen, jf. dog stk. 3 og § 49, stk. 2. Manglende studieaktivitet anses i den forbindelse som afbrydelse af uddannelse, ligesom midlertidig afbrydelse i form af orlov, herunder barselsorlov anses for afbrydelse af uddannelse, således at retten til at bebo kollegieboligen også i disse tilfælde ophører, jf. stk. 2.”	3. § 38, stk. 1, affattes således: ”Naalakkersuisut skal opsige lejeaftalen med kollegiebeboeren, når uddannelsen eller et skoleophold afsluttes eller afbrydes, eller hvis kollegiebeboeren ikke længere opfylder betingelserne for at bebo kollegieboligen, jf. dog stk. 3 og § 49, stk. 2.”
	§ 2
	Inatsisartutloven træder i kraft den 1. juli 2022.

Høringsnotat

Forslaget har udover at være tilgængelig på høringsportalen været i høring hos følgende høringsparter:

Formandens Departement

Departementet for Udenrigsanliggender

Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender

Departementet for Boliger, Infrastruktur og Ligestilling

Departementet for Råstoffer og Justitsområdet

Departementet for Fiskeri og Fangst

Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø

Departementet for Erhverv og Handel

Departementet for Børn, Unge og Familier

Departementet for Sundhed

Departementet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked

Avalak

Pitaq

KIK (Kalaallit Ilinniagaqartut Kattuffiat)

SIK

Kalaallit Sulisitsisut/Grønlands Erhverv

GU-Aasiaat

HTX-Sisimiut

GU-Nuuk

GU-Qaqortoq

HHX-Qaqortoq

NUSUKA

IMAK

Jern- og Metalskolen

Bygge- og Anlægsskolen

INUILI

Søfartsskolen

NI-Nuuk

NI-Qaqortoq

Center for Sundhedsuddannelser (Peqqissaanermik Ilinniarfik)

Fåreholderskolen

Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiuutinut Ilinniarfiit - KNII

ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland/Ilinniagartuut Kattuffiat)

Ilisimatusarfik

Socialpædagogisk Seminarium (Perorsaanermik Ilinniarfik)

Kunstskolen
Skuespillerskolen

Der er ved høringsfristens udløb modtaget høringsvar fra følgende høringsparter:

Departementet for Børn, Unge og Familier, Departementet for Sundhed, Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender (nu Departementet for Finanser, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling), Departementet for Boliger og Infrastruktur, Ilisimatusarfik Grønlands Universitet, Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiuutinut Ilinniarfiit – KNII, Grønlands Erhverv og SIK.

Der kan i den forbindelse konstateres almindelig tilfredshed og opbakning til forslaget. Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender og Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiuutinut Ilinniarfiit – KNII har dog givet udtryk for bekymring for konsekvenserne af forslaget.

Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender er generelt bekymret for, at det i forvejen pressede kollegiekapacitet, vil blive endnu mere presset, når uddannelsessøgende der tager orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption som førhen valgte orloven fra for ikke at miste kollegieboligen. Departementet mener derfor, at kollegieboliger bør være forbeholdt uddannelsessøgende der er studieaktive. Departementet begrundet bekymringen med, at der er store subsidier for uddannelsessøgende der bor på kollegieboliger, og det vil være billigere for de uddannelsessøgende at blive boende i kollegieboligen så længe som muligt, end at flytte ud af kollegieboligen. I forlængelse heraf foreslår departementet, at der skal iværksættes arbejde som ser på betalingen af husleje for kollegieboligen.

I forhold til høringsvaret fra Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender skal det bemærkes, at kollegieboliger er beregnet til uddannelsessøgende. Det har hidtil kun været muligt for studieaktive uddannelsessøgende at blive boende i kollegieboligen, men dette foreslås nu ændret til også at være gældende for uddannelsessøgende, der er på orlov i maksimalt 12 måneder. Der er herved lagt vægt på, at der allerede er investeret i den uddannelsessøgende, hvor der er anvendt en ikke ubetydelig økonomisk ressource i form af stipendier, uddannelsesforløb, rejser mv. Det vil derfor være mere samfundsøkonomisk at give mulighed for, at de uddannelsessøgende, der allerede er i gang med en uddannelse, kan blive boende i kollegieboligen og have mulighed for at færdiggøre deres uddannelse. De uddannelsessøgende, der ikke har mulighed for at blive tilbudt en kollegiebolig i forbindelse med uddannelsesstart, vil få tilbudt en kollegiebolig, når der er ledig kollegiekapacitet.

Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiuutinut Ilinniarfiit – KNII er generelt bekymret for, at ændringsforslaget vil lægge yderligere pres på den i forvejen alt for pressede kollegiemasse, resulterende i endnu flere afslag om kollegieboliger. KNII foreslår at uddannelsessøgende der er udefrakommende bør have ret til en kollegiebolig i uddannelsesbyen, for at give disse uddannelsessøgende bedre vilkår. Ligesom muligheden for at tage børn med til kortere skoleophold bør gælde for studerende, der tager en erhvervsuddannelse, da det vil have en positiv effekt på

gennemførselsprocenten på uddannelserne. KNII foreslår at muligheden for at blive boende i kollegieboligen bør bortfalde, såfremt den uddannelsessøgende i hjembyen allerede råder over en bolig. Ligesom muligheden for at blive boende på kollegieboligen bør betinges af, at der er ledig kollegiekapacitet.

Der er, som påpeget af KNII, politisk ønske om at gøre det muligt for flere uddannelsessøgende at gennemføre den påbegyndte uddannelse. Med den begrænsede kollegiekapacitet, der er i hele landet, vil der desværre være nogle uddannelsessøgende, der ikke vil være i stand til at få tildelt en kollegiebolig i forbindelse med deres uddannelsesstart. Til dette er der lagt vægt på, at der allerede er investeret i den uddannelsessøgende, hvor der er anvendt en ikke ubetydelig økonomisk ressource i form af stipendier, uddannelsesforløb, rejser mv. Det vil derfor være mere samfundsøkonomisk at give mulighed for, at de uddannelsessøgende, der allerede er i gang med en uddannelse, kan blive boende i kollegieboligen og have mulighed for at færdiggøre deres uddannelse.

Der henvises i øvrigt til høringssvarskemaet nedenfor, hvor samtlige høringssvar er gennemgået og kommenteret. I det omfang høringssvarene ikke omhandler forslaget, er høringssvarene ikke kommenteret.

	Høringspart	Bemærkninger	Kommentar til bemærkning
1.1	Departementet for Børn, Unge og Familier	Det fremgår ikke af lovforslaget, hvordan man som studerende er beskyttet, hvis man har fravær i henhold til barselsloven, eksempelvis fordi man er sygemeldt.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget. § 38, stk. 1, 2. pkt. foreslås fjernet, hvor manglende studieaktivitet er defineret som afbrydelse af uddannelsen, ligesom midlertidig afbrydelse i form af orlov, herunder barselsorlov anses for afbrydelse af uddannelsen. Der bliver i loven ikke skelnet, om der er tale om orlov i forbindelse med graviditet, sygdom eller andet. Der skal i øvrigt henvises til afsnit 2. <i>Hovedpunkter i forslaget</i> , hvor emnet er nærmere beskrevet.
2.1	Departementet for Sundhed	Anser det for positivt, at studerende fremover vil kunne opretholde retten til kollegiebolig under orlov i forbindelse med graviditet m.m., idet en stabil boligsituation vurderes vigtig for en nystiftet familie.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.

3.1	Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender	<p>Der henvises til høringsvar, der var afgivet til den interne høring. Disse er i forkortet form gengivet nedenfor.</p> <p>Foreslår, at man i bemærkningerne præciserer, om afgrænsningen i § 4, stk. 5 ”maksimalt for en periode på 12 måneder” skal forstås bogstaveligt som ”en og kun periode”. Der kan opstå tvivl om bestemmelsen også gælder for barn nr. 2 og evt. efterfølgende børn.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>§ 4, stk. 5, gælder for orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption. Såfremt den uddannelsessøgende får bevilget orlov på et senere tidspunkt, vil der være tale om en ny situation, som også vil berettige til, at den uddannelsessøgende kan bibeholde retten til kollegieboligen.</p>
3.2	Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender	<p>Såfremt kollegieboligen ikke i forvejen er en familiebolig, så er det næppe hensigtsmæssigt at tillade, at denne bebos af en børnefamilie.</p> <p>Kollegieadministrationen må derfor skulle vurdere, om der i det konkrete tilfælde kan gives tilladelse til, at den pågældende kollegiebolig må bebos af en børnefamilie.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>I henhold til § 17, stk. 1, i kollegieloven, skal kollegieadministrationen ved tildeling af kollegiebolig tage hensyn til størrelsen af kollegiebeboerens medfølgende husstand, når den uddannelsessøgendes børn under 18 år, ægtefælle eller samlever er berettiget til frirejse i henhold til reglerne herom i uddannelsesstøttereglerne. I henhold til § 17, stk. 2, har den uddannelsessøgende dog ikke krav på en bestemt størrelse og stand.</p> <p>Kollegieadministrationen vil derfor heller ikke kunne garantere, at der vil være mulighed for at tildele den uddannelsessøgende en større kollegiebolig, da der er begrænset kollegiekapacitet i hele landet.</p> <p>Uddannelsessøgende, der bor med sin familie i kollegiebolig, vil allerede bebo en kollegiebolig, der er egnet til familier. I de tilfælde, at der er tale om uddannelsessøgende der bebor en mindre kollegiebolig, vil den uddannelsessøgende stadig have mulighed for at få en anden</p>

			kollegiebolig, såfremt kollegieadministrationen har ledig kapacitet til at give en anden kollegiebolig.
3.3	Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender	De indirekte økonomiske konsekvenser for Landskassen er delvist omtalt i de almindelige bemærkninger, uden at disse er kvantificeret. Dette bør udbygges.	Der er på baggrund af den interne høring foretaget præcisering af de økonomiske konsekvenser af forslaget, i det omfang det er muligt. Dette skyldes, at der ikke foreligger data for, hvor mange uddannelsessøgende der benytter sig af orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, da enhver orlov i systemet registreres som orlov.
3.4	Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender	<p>Departementet har på baggrund af bemærkningerne til forslaget sammenholdt med data fra <i>Sektorplan for kollegier 2019</i> beregnet omkostningerne til sengepladser til at være 36.500 kr. om året, hvor der fra den studerende bliver betalt 10.500 kr. om året.</p> <p>For hver kollegiebolig, som ikke benyttes af en aktiv studerende, er der således et muligt samfundsmæssigt tab på ca. 26.000 kr. (36.500-10.500).</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Uanset om kollegieboligerne benyttes af uddannelsessøgende, der fuldfører deres uddannelse på normeret tid, eller om de uddannelsessøgende vælger at tage orlov, herunder orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, vil udgifterne til drift af kollegieboliger være de samme.</p>
3.5	Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender	Departementet har på baggrund af statistik fra 2018 oplyst, at 12 % af hhv. mødrene og fædrene til børn født i Grønland er studerende, dvs. 100 nyfødte, og har på den baggrund skønnet, at de reale samfundsmæssige omkostninger som følge af kollegiepladsers benyttelse af studerende på barselsorlov vil ligge tættere på 260.000 kr. om året end på 2,6 mio. kr., muligvis 1 mio. kr. pr. år, forventeligt stigende.	<p>Der er på baggrund af den interne høring, foretaget præcisering af de økonomiske konsekvenser af forslaget.</p> <p>Det er præciseret, at der sker en afvejning af, de uddannelsessøgende der ikke kan få tilbudt en kollegiebolig og dermed risikerer ikke at starte på en uddannelse med det samme, sammenholdt med de investeringer, i form af uddannelse, rejser samt stipendium mv., samfundet allerede har brugt på de uddannelsessøgende, der nu vil vælge at tage orlov. Det vil være en større fordel at give mulighed for de</p>

			uddannelsessøgende at blive færdig med deres uddannelse i stedet for at afbryde deres uddannelse.
3.6	Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender	<p>Departementet henviser til punkt 3 i de almindelige bemærkninger, hvor der står, at der i dag gives 90-120 afslag på ansøgning om kollegiebolig. Såfremt lovforslaget vedtages, må der gives afslag til flere, med deraf følgende risiko for, at flere unge ikke videreuddanner sig, selv om dette bør have den højeste prioritet.</p> <p>Departementet mener, at manglen på kollegiepladser betyder, at forslaget bør overvejes udskudt til senere, indtil der reelt er sket forøgelse af kollegieboliger.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Der er fokus på den knappe kollegiekapacitet, samt hvor der bliver bygget nye kollegieboliger jf. <i>Sektorplan for Kollegier 2019</i>. Det vurderes dog, at uddannelsessøgende, der holder orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, ikke bør vente, til der bliver bygget nye kollegieboliger. Der henvises i øvrigt til kommenteringen af høringsvar 3.5.</p>
3.7	Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender	<p>Mangel på kollegiepladser er en meget alvorlig flaskehals for studerende, der starter på en uddannelse. Der subsidieres meget på kollegieboliger, hvilket øger efterspørgslen på kollegieboliger.</p> <p>Departementet opfordrer til, at denne problemstilling løses snarest.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Huslejen for kollegier fastsættes efter kollegielovens § 15 på finansloven. Forslaget omhandler i øvrigt ikke spørgsmålet om huslejens størrelse.</p>
4.1	Departementet for Boliger og Infrastruktur	<p>Deler de synspunkter der er i bemærkningerne til økonomiske konsekvenser, hvori der står, at lovforslaget kan have en negativ effekt på ventelisterne til kollegieboliger i de større studiebyer, da kollegiekapaciteten i forvejen er presset.</p> <p>Departementet vurderer dog, at lovforslagets hensigt; at forældre skal have ret til at</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p>

		fastholde deres kollegiebolig under barselsorlov, har forrang, da forslaget vil komme til at bidrage positivt til målsætningen om, at flere skal gennemføre en uddannelse.	
4.2	Departementet for Boliger og Infrastruktur	<p>Udarbejdelsen af sektorplan for kollegiekapaciteten samt opførelsen af standardkollegier i uddannelsesbyerne vil bidrage til at nedbringe ventelisten på en kollegiebolig fremadrettet.</p> <p>Departementet vurderer det derfor rimeligt at forvente, at et eventuelt øget pres på kapaciteten vil blive udlignet, når de nye standardkollegier bliver ibrugtaget.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Der vil med sektorplan for kollegier nøje blive fulgt op på udviklingen af behovet for kollegiebolig i uddannelsesbyerne. Når de nye standardkollegier bliver taget i brug, vil det bidrage positivt til sikring af behovet for kollegiekapacitet.</p>
5.1	Ilisimatusarfik Grønlands Universitet	Bakker op om ændringsforslaget, og mener at ændringen vil have en positiv effekt på vores gennemførselsprocent.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.
6.1	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiuutinut Ilinniarfiit - KNII	<p>KNII bakker i princippet op om muligheden for, at studerende med behov herfor kan blive boende i deres kollegiebolig under barselsorloven.</p> <p>KNII er dog forundret over, at det politisk ansvarlige ressortområde med dette lovforslag vil lægge yderligere pres på den i forvejen alt for pressede kollegiemasse, resulterende i endnu flere afslag om kollegieboliger, end vi allerede ser i dag.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Der er tale om en afvejning af fordele og ulemper. Der henvises til kommenteringen af hørings svar 3.5.</p>
6.2	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiuutinut Ilinniarfiit - KNII	KNII anfører, at det som uddannelsesinstitution er sørgeligt at læse, når det i	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.

		<p>bemærkningerne anføres, at ”Dertil kan det oplyses, at der hvert år må gives afslag på 90-120 uddannelsessøgende, der har søgt om kollegiebolig, på grund af den begrænsede kollegiekapacitet der er.” Dette samtidig med, at Naalakkersuisut ved alle givne anledninger understreger behovet for en højnelse af uddannelsesniveaet frem mod øget selvforsørgelse i vort land – et forhold, som også Økonomisk Råds årlige rapporter, samt Partnerskabsaftalen med EU løbende understreger vigtigheden af. Har Naalakkersuisut regnet på, om de projekterede kollegiebyggerier vil kunne dække de fremtidige behov?</p>	<p>Sektorplan for kollegier belyser behovet for kollegiekapacitet i de enkelte uddannelsesbyer. Sektorplan for kollegier er dog et dynamisk dokument, da behovet for kollegieboliger kan ændre sig hvert år, afhængigt af valg af uddannelse for de enkelte uddannelsessøgende, oprettelse af nye uddannelser i de enkelte byer osv.</p> <p>Der henvises i øvrigt til kommenteringen af høringssvar 5.5.</p>
6.3	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiuutinut Ilinniarfiit - KNII	<p>Brancheskolerne oplever i disse år jævnlige, at lærlinge og elever, der er i gang med deres uddannelse, og skal på skoleophold efter en praktikperiode, ikke kan tildeles et kollegieværelse på grund af, at der ikke er nogen ledige, hvilket betyder, at de afbryder den uddannelse, som de ellers var kommet godt i vej med.</p> <p>KNII mener, at det burde være en ret for udefrakommende uddannelsessøgende at få tildelt en kollegiebolig, når de er optaget på en uddannelse, og i øvrigt opfylder de i lovgivningen fastsatte betingelser for at få tildelt en sådan. De</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Bemærkningen relaterer ikke direkte til forslaget, men omhandler en anden problemstilling.</p> <p>Naalakkersuisut agter snarest muligt at udarbejde en bekendtgørelse om anvisnings- og prioriteringskriterier, hvor problemstillingen vil blive adresseret.</p> <p>De uddannelsessøgende, der har fået tildelt en kollegiebolig i deres uddannelsesby, vil have en kollegiebolig, når de kommer tilbage efter endt praktikophold i en anden by, jf. § 2, hvor kollegieboligen stilles til rådighed under hele uddannelsen. Såfremt uddannelsessøgende vælger at tage på praktikophold uden for</p>

		<p>uddannelsessøgende der kommer udefra, bliver stillet ringere end de uddannelsessøgende, som bor i den by, hvor uddannelsen udbydes.</p> <p>KNII påpeger, at manglende udnyttelse af bemyndigelsesbestemmelsen i § 7, hvor der kan fastsættes regler om anvisnings- og prioriteringskriterier, opleves det ofte tilfældigt, hvem der får en kollegieplads, og hvem der afvises.</p>	<p>uddannelsesbyen, vil tildeling af kollegiebolig afhænge af, om der er ledig kollegiebolig.</p>
6.4	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit - KNII	<p>KNII peger på en særlig problemstilling indenfor erhvervsuddannelsesområdet, hvor uddannelsessøgende på kortere skoleophold ikke har mulighed for at medbringe deres børn. Såfremt dette gøres mere smidigt, vil det have en positiv effekt på gennemførelsesprocenten på uddannelserne.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Bemærkningen relaterer ikke direkte til forslaget men omhandler en anden problemstilling, som reguleret i uddannelsesstøttelovgivningen. Naalakkarsuisut vil tage bemærkningen med i sine overvejelser i forbindelse med en forestående revision af uddannelsesstøttebekendtgørelsen.</p>
6.5	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit - KNII	<p>Foreslår indarbejdelse af forbehold, hvor retten til at blive i kollegiet under barselsorloven bortfalder, hvis den uddannelsessøgende har egen bolig i hjembyen. Det anføres i denne forbindelse, at det må kunne indarbejdes i eventuelle fremlejeaftaler, at lejemålet kan opsiges med eksempelvis seks måneders varsel ved graviditet, så boligen kan benyttes af den uddannelsessøgende under orloven.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.</p> <p>Det foreslåede betingelse vil kunne få utilsigtede konsekvenser i forhold til den uddannelsessøgende, som derved i disse tilfælde reelt tvinges til at afholde sin barselsorlov i hjembyen i stedet for uddannelsesbyen.</p>

6.6	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit - KNII	Der gøres opmærksom på, at der kan være et problem i forhold til offentlige ydelser, da lærlinge med løn fra lærepladsen ikke oppebærer løn fra arbejdsgiveren under barsel. Der spørges i forlængelse heraf, om opretholdelse af kollegieboligen, som jo er en del af uddannelsesstøtten, kan medføre, at den uddannelsessøgende ikke kan oppebære anden støtte fra kommunen, idet vedkommende allerede modtager uddannelsesstøtte.	Der er ikke foretaget ændringer i forslaget. Der er tale om en problemstilling, som ikke direkte vedrører forslaget. Der skal gøres opmærksom på, at det ikke er korrekt, at kollegieboligen er en del af uddannelsesstøtten. Adgang til kollegiebolig og ret til uddannelsesstøtte reguleres af 2 forskellige lovgivninger.
6.7	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit - KNII	Det foreslås, at retten til kollegiebolig under barselsorlov formuleres som en mulighed, hvis der er ledige kollegieboliger, når der ikke er boligløse studieaktive. Ligeledes kunne det være en mulighed for studerende under sygeorlov (efter lægelig vurdering). KNII håber på med bemærkningerne, at de unge sikres en bedre og mere lige mulighed for at tage en uddannelse.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget. Naalakkersusisut vurderer, at forslaget ikke vil imødekomme formålet med lovforslaget, da det reelt vil betyde, at der ikke er sikkerhed for at kunne beholde kollegieboligen under barselsorlov, og at det således vil fremstå vilkårligt, hvem der får denne mulighed. Med hensyn til uddannelsessøgende der ikke er studieaktive på grund af sygeorlov, er der allerede i kollegielovens § 4, stk. 5 mulighed for at lade uddannelsessøgende beholde sin kollegiebolig i en midlertidig periode på op til 4 måneder, når ganske særlige forhold taler derfor, herunder også orlov i forbindelse med sygdom.
7.1	Grønlands Erhverv	Har ingen bemærkninger til forslaget.	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.
8.1	SIK	Støtter lovforslaget, da forslaget ses at være en fornuftig og rimelig forbedring af de studerendes	Giver ikke anledning til ændringer i forslaget.

		vilkår i forbindelse med graviditet, fødsel eller adoption.	
--	--	---	--